

ΕΤΟΣ 52ον

6 Ιουνίου 2004

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 23 (2662)

ΤΟ ΝΕΦΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

*«Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοί ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων,
ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου»*

Ἡ ἐορτὴ τῶν Ἁγίων Πάντων εἶναι γνωστὴ στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία ὡς ἐορτὴ ὄχι ὀθων τῶν Ἁγίων, ἀλλὰ τῶν Ἁγίων πάντων μαρτυρησάντων, τῶν ματύρων πάντων δηλαδὴ. Εἶναι ὅμως δυνατό, ὅπως στὴν πράξη συμβαίνει, νὰ θεωρηθεῖ καὶ σὰν ἐορτὴ ὀθων τῶν Ἁγίων. Γιατί κάθε Ἅγιος ἔχει στὴ ζωὴ του συνυφασμένο τό στοιχεῖο τοῦ μαρτυρίου μέ τὴ χριστιανικὴ του μαρτυρία. Ὅποιος ὁμολογεῖ τό Χριστό ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐπόμενο νὰ μαρτυρήσει, ἀδιάφορο ἂν τό μαρτύριό του καταστρέφεται μέ τό αἷμα ἢ τά δάκρυά του. Σήμερα, μέσα στὴ λειτουργικὴ μνήμη τῆς Ἐκκλησίας, χαιρόμαστε τὴν παρουσία ὀθων τῶν Ἁγίων, «τό περικείμενον ἡμῖν νέφος ματύρων» (Ἐβρ. 12,1) πού «ἔπληναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἔλευκαν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου» (Ἀποκ. 7,14). Θυμόμαστε ὀθους ἐκείνους τοὺς Ἁγίους ἀνθρώπους πού ἔζησαν τὴν ἀπαντοχὴ τῆς ἀνεσπέρου ἡμέρας τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ εἰσῆλθαν στὴν ἀναστημένη ζωὴ τοῦ Χριστοῦ. Τιμᾶμε αὐτοὺς πού ἔζησαν τό μυστήριο τῆς υἰοθεσίας, τό γεγονός δηλαδὴ νὰ εἶναι καὶ νὰ ἐνεργοῦν ὡς παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Ἐορτάζουμε ἐκείνους πού στό ὑψηλότερο σημεῖο τοῦ πάθους τους ἐβίωσαν τὴν ἀτελεύτητη χαρὰ τοῦ Πάσχα καὶ ἔδωσαν μέσα ἀπὸ τό μαρτύριό τους τὴν εἰρηνικὴ μαρτυρία τῆς συνειδήσεώς τους. Σήμερα, ὅπως γράφει τό Συναξάρι τῆς ἡμέρας, «ἅπαντα ἐορτάζομεν, ὅσα ἀγαθοδότης ἠγίασε τό Πνεῦμα τό ἅγιον... τὰ ἀγγελικὰ τάγματα, τοὺς Προπάτορας καὶ Πατριάρχας, τοὺς Προφῆτας καὶ τοὺς ἱερούς Ἀποστόλους· τοὺς Μάρτυρας καὶ τοὺς Ἱεράρχας· τοὺς Ἱερομάρτυρας καὶ Ὅσιομάρτυρας, τοὺς Ὅσιους καὶ Δικαίους, καὶ ἀπάσας τῶν ἁγίων γυναικῶν χορείας, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἀνωλύτους ἁγίους».

Δέν ἔχει ὅμως σημασία μόνο ἡ ὀνομασία, ἀλλὰ καὶ ἡ θέση τῆς ἐορτῆς μέσα στό ἐκκλησιαστικὸ ἔτος. Γιατί τιμᾶ ἡ Ἐκκλησία τοὺς Ἁγίους τῆς ἀμέσως μετὰ τὴν

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. ι' 32–33, 37–38, ιθ' 27–30)

Οἱ Ἅγιοι Πάντες δείκτες πορείας

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· *Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ ἐμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Ἴδού, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ πᾶς ὃς ἀφήκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἕκαστονταπλασίονα λήψεται, καὶ ζῶν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι, πρῶτοι.*

Πεντηκοστή; Ἡ Πεντηκοστή εἶναι ἡ τελευταία μεγάλη κινητή ἐορτή. Ὁ κύκλος τῶν ἐορτῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου τελειώνει μέ τὴν ἐορτὴ τῶν Ἁγίων Πάντων. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ ἀνακαινιστικὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ ἐγίνε γιὰ τὸν ἀγιασμό τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτὸ σήμερα ἡ Ἐκκλησία ἐορτάζει τοὺς καρπούς τῆς, τοὺς Ἁγίους τῆς.

Μαρτυρία καὶ ὁμολογία

Τί εἶναι ὁμως ἐκεῖνο πού ἀνέδειξε τοὺς Ἁγίους Πάντας σέ καύχημα καὶ δόξα τῆς Ἐκκλησίας; Δέν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸ ὅτι ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ πού ἀκούσαμε σήμερα στό Εὐαγγέλιο, βρῆκε σ' αὐτούς τὴν τέλεια ἐφαρμογή του: «Ὅποιος ὁμολογήσει μπροστά στοὺς ἀνθρώπους ὅτι ἀνήκει σέ μένα, θά τὸν ἀναγνωρίσω κι ἐγώ γιὰ δικό μου μπροστά στὸν Οὐράνιο Πατέρα μου. Ὅποιος μέ ἀπαρνηθεῖ μπροστά στοὺς ἀνθρώπους, θά τὸν ἀπαρνηθῶ κι ἐγώ μπροστά στὸν Οὐράνιο Πατέρα μου... Κι ὅποιος δέν παίρνει τὸν σταυρό του καὶ δέν μέ ἀκολουθεῖ δέν εἶναι ἄξιος γιὰ μαθητὴς μου».

Αὐτὸς ὁ εὐαγγελικὸς λόγος εἶναι πρόκληση καὶ ἀφύπνιση γιὰ τὴν ὀρθόδοξη συνείδησή μας. Ἄραγε ἐμεῖς τί ἀφήσαμε γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ; Ἡ τί εἴμαστε πρόθυμοι νά ἀφήσουμε; Πόσα μαρτύρια ἔχουμε ὑποστῆ γιὰ τὸ Εὐαγγέλιό Του; Ἡ ἀπάντηση ἀνήκει στὸν καθένα μας. Ὅποια καὶ νά εἶναι ὁ Θεός, πού εἶναι Πατέρας μας, θά τὴ δεχθεῖ. Φθάνει νά εἶναι εἰλικρινής.

Ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν ἀγιότητα βαδίζεται ἀπὸ αὐτοὺς πού ἀγωνίζονται σθεναρὰ καὶ ὑπεύθυνα κατὰ τῶν παθῶν, προσπαθοῦν δηλαδή νά καθαρίσουν ἐσωτερικά τὸν ἑαυτό τους. Ὁ Χριστὸς μας μακαρίζει αὐτοὺς πού διαθέτουν καθαρότη-

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπε ὁ Κύριος στοὺς μαθητὲς του· «Καθένας πού θά μέ ὁμολογήσῃ ἐμπρός στοὺς ἀνθρώπους, θά τόν ὁμολογήσω καί ἐγώ ἐμπρός στόν Πατέρα μου τόν οὐράνιον. Ἐκεῖνος ὅμως πού θά μέ ἀρνηθῇ ἐμπρός στοὺς ἀνθρώπους, θά τόν ἀρνηθῶ καί ἐγώ ἐμπρός στόν Πατέρα μου τόν οὐράνιον. Ἐκεῖνος, πού ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μητέρα περισσότερο ἀπό ἐμέ, δέν μοῦ εἶναι ἄξιος. Καί ἐκεῖνος, πού ἀγαπᾷ υἱόν ἢ θυγατέρα περισσότερο ἀπό ἐμέ, δέν μοῦ εἶναι ἄξιος. Καί ἐκεῖνος, πού δέν παίρνει τόν σταυρόν του καί δέν μέ ἀκολουθεῖ δέν μοῦ εἶναι ἄξιος». Τότε ἔλαβε τόν λόγον ὁ Πέτρος καί τοῦ εἶπε, «Νά ἐμεῖς πού ἀφήκαμε ὅλα καί σέ ἀκολουθήσαμε· τί λοιπόν θά ἀπολαύσωμεν;». Ὁ δέ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε, «Ἀλήθεια σὰς λέγω, ὅτι σεῖς, οἱ ὅποιοι μέ ἀκολουθήσατε, ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θά καθήσῃ εἰς τόν θρόνον τῆς δόξης του εἰς τὴν Νέαν Δημιουργίαν, θά καθήσετε καί σεῖς σέ δώδεκα θρόνους, διὰ νά κρίνετε τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. Καί καθένας πού ἀφῆκε σπῖτια ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφές ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ παιδιά ἢ χωράφια διὰ τό ὄνομά μου, θά πάρῃ ἑκατό φορές περισσότερα καί θά κληρονομήσῃ ζωὴν αἰώνιον. Πολλοὶ δέ, οἱ ὅποιοι εἶναι πρῶτοι, θά γίνουν τελευταῖοι, καί ἐκεῖνοι πού εἶναι τελευταῖοι, θά γίνουν πρῶτοι».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

τα καρδίας καί ὑπόσχεται ὅτι αὐτοὶ θά ἀξιωθοῦν νά δοῦν τό Θεό.

Ἡ κλίμακα τοῦ Οὐρανοῦ ὑψοῦται σήμερα πρό τῶν ὀφθαλμῶν μας. Ἡ ἀγιότητα δέν εἶναι ἓνας κανόνας, ἓνα ἰδανικό, ἔστω γιά ὀρισμένους μόνο. Εἶναι κλήση πρὸς ὅλους μας. Ἡ ἀγιότητα εἶναι τό πλήρωμα τῆς ἐν Χριστῶ ζωῆς. Εἶναι ἡ ζῶσα κοινωνία τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν ἀληθινὸ Θεό καί Πατέρα μας.

Αὐτὴ τὴν ἀγιότητα ἐνσάρκωσαν καί οἱ Ἅγιοι Πάντες πού ἐορτάζουμε σήμερα. Στό πρόσωπό τους ἡ ἀγιότητα ἀποτελεῖ μία ζῶσα πραγματικότητα καί ὄχι μιά ὁμορφη, ἴσως καί ἀξιοσέβαστη, ἀλλῆλα θεωρητικὴ διδασκαλία. Εἶναι ὁ ἀγῶνας, ὁ κόπος, ἡ θλίψη, ὁ ἰδρώτας, ἡ ὑπομονή, ἡ ἐπιείκεια, ἡ πραότητα, ἡ ταπείνωση, τό δάκρυ καί τό αἷμα ἐκείνων πού ἔζησαν γιά τὴν «μαρτυρίαν Ἰησοῦ καί διὰ τόν ῥόγον τοῦ Θεοῦ».

† Ὁ Φ. Ἀ.

6 Ἰουνίου 2004: ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ (Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ)
Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμᾶτων († 845).
Ἦχος: πλ. δ΄ – Ἐωθινόν: Α΄ – Ἀπόστολος: Ἐβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2 –
Εὐαγγέλιον: Μαθ. ι΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 13 Ἰουνίου, Β΄ Ματθαίου.
Ἀπόστολος: Ρωμ. β΄ 10-16 – Εὐαγγέλιον: Μαθ. δ΄ 18-23.

Ἀντιαιρετικά θέματα (8)

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ (α)

«Ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας δέν ὑπάρχει σωτηρία», λέγουν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτό δέν εἶναι μιά αὐθαίρετη προσωπική τους ἀποψη, ἀλλά μιά ἀλήθεια βγαλμένη μέσα ἀπό τή φύση τῆς ἴδιας τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι Σῶμα Χριστοῦ, ὁ Χριστός δέν εἶναι μόνο ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀλλά καί ὁ Σωτήρ τοῦ Σώματος. Τά μέλη τοῦ σώματος τότε μόνο ζοῦν ὅταν εἶναι ἐνωμένα καί προσκολλημένα στό σῶμα. Ἡ συμμετοχή στή ζωὴ τοῦ σώματος, αὐτή εἶναι ἡ ζωὴ καί ἡ σωτηρία τῶν μελῶν. Ἐξω ἀπό τό σῶμα τά μέλη δέν ἔχουν «ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς». Ἀφοῦ λοιπόν ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό Σῶμα, εἶναι φυσικό καί ἐπόμενο ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας νά μὴν ὑπάρχει σωτηρία.

Οἱ αἱρετικοὶ μὴ μπορῶντας νά παρακάμψουν τὴν πραγματικότητα τῆς Ἐκκλησίας, προσπαθοῦν νά τὴν οἰκειοποιηθοῦν. Ὅλες οἱ αἱρέσεις, ὅλες οἱ παραφυάδες, ἀπὸ τὴν πῶ μικρὴ μέχρι τὴν πῶ μεγάλη, διεκδικοῦν, γιὰ τὸν ἑαυτό τους τὴν ιδιότητα τῆς Ἐκκλησίας. Βέβαια γιὰ τὸν κάθε νοήμονα ἄνθρωπο, ὅπως στὴν κάθε κεφαλὴ ἀντιστοιχεῖ ἓνα σῶμα, ἔτσι καί ἡ πραγματικὴ Ἐκκλησία εἶναι μιά. Ποιὰ ὅμως εἶναι ἡ πραγματικὴ Ἐκκλησία; Μέσα στό ἀναρίθμητο πλῆθος τῶν ποικίλων ομάδων, πῶς μπορεῖ κανεὶς νά ἀναγνωρίσει τὴν πραγματικὴ Ἐκκλησία; Εἶναι ἓνα ἐρώτημα καί πολὺ ἐνδιαφέρον καί πολὺ καίριο.

Ὁ Χριστὸς μιλάει γιὰ τὴν Ἐκκλησία στό σημεῖο ἐκεῖνο πού ἐρωτᾶ τοὺς μαθητὲς του, τί γνώμη ἔχουν γιὰ Κεῖνον οἱ ἄνθρωποι. Τότε ὁ Ἄπ. Πέτρος μιλῶντας καί ἐκ μέρους τῶν ἄλλων θά ἀπαντήσει: «Ἐσὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος». Ὁ Χριστὸς τότε παρατηρεῖ: «Ἐπάνω σ' αὐτὴ τὴν πέτρα –δηλαδή τὴν ἀλήθεια ὅτι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος– θά οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησία καί πύλαι ἄδου οὐ κατιχύσουσιν Αὐτῆς» (Ματθ. 16-18).

Τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, μὲ τὴν ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀρχίζει θά λέγαμε ἡ ἐπίγεια πορεία τῆς Ἐκκλησίας, διότι δι' Αὐτοῦ οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νά γίνουν μέλη τῆς. Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸς ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο τὴν πρώτη ἡμέρα μετὰ τό κήρυγμα τοῦ Ἄπ. Πέτρου τρεῖς χιλιάδες ἄνθρωποι προστίθενται στὴν Ἐκκλησία. Εἶναι τό Βάπτισμα. Τό μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος, γιὰ τό ὁποῖο θά μιλήσουμε ἀργότερα, εἶναι ἡ πράξη τοῦ ἐκκεντρισμοῦ, τῆς ἐνσωμάτωσης, στὴν Ἐκκλησία, τοῦ μπολιασματος στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἀφοῦ ἐκκεντρίζονται λαμβάνουν καί τὴ ζωὴ τοῦ Σώματος, δηλαδή τὴ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (Πράξ. β' 38).

Ἀρχιμ. Π. Ἰ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὀμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγείται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὀμιλεῖ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότῆς - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>
